

cerasi en *O. gothica* worden (in de jaarverslagen) jaarlijks in grote aantallen vermeld. *O. munda* en *O. gracilis* worden jaarlijks in kleinere aantallen vermeld. *O. populeti* is wat minder algemeen, maar wordt vrijwel jaarlijks met een aantal exemplaren waargenomen. *O. miniosa* wordt veel minder waargenomen en wordt slechts van een aantal jaren vermeld met slechts één of twee exemplaren. Waarom *O. miniosa* veel minder algemeen is, is niet duidelijk. Aan het voorkomen van de voedselplant (eik) kan het niet liggen. *O. miniosa* is tijdens de inventarisatie zowel in de Tjongervallei (25 april één exemplaar) als aan de Eilewijkstraad (twee exemplaren op 22 april) waargenomen. De laatste soort van dit genus, *O. opima* is in Friesland slechts één keer waargenomen (30 april 1993 te Hemrik).

Adaina microdactyla L.

Tot slot nog de micro *A. microdactyla*, een zoals de naam al zegt kleine vedermot. In De Kleine Vlinders (Kuchlein 1993) wordt de soort in Friesland van vijf uurhokken vermeld, waarvan vier in het uiterste zuiden van Friesland. *A. microdactyla* is een kleine (spanwijdte iets meer dan een centimeter) en lichte (vuilwitte) vedermot. De rups van de soort leeft op Koninginnekruid (Kuchlein 1993). Van deze soort werden diverse exemplaren gevangen op 8 augustus, aan de rand van het heideterrein en op een aangrenzend graslandje nabij de Eilewijkstraad.

Een van de particuliere eigenaren van het terrein in de Tjongervallei was zeer verrast toen hij de resultaten van de inventarisatie zag. “Ik wist niet dat we zo rijk zijn”, was zijn opmerking. Over het algemeen weten mensen niet dat bepaalde gebieden zo rijk zijn aan nachtvlinders. Door middel van dit soort inventarisaties wordt één en ander m.b.t. de nachtvlinderfauna in bepaalde gebieden enigszins inzichtelijk gemaakt.

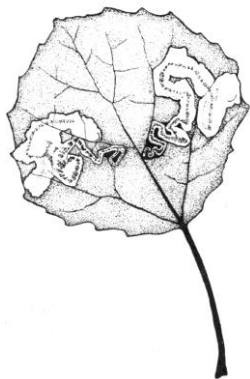
Verslag bladmijnenexcursie op 26 oktober 2002.

Jannie Sinnema

Om 13.00 u. trotseerden 9 personen de kou met harde wind en gingen onder leiding van Leo Bot het gebied van de Kiekenberg bij Nieuwehorne. Dit gebied was volgens Joop Kuchlein nog onvoldoende onderzocht op bladmineerders. Iedereen begon de blaadjes van de bomen en struiken te controleren op bladmijnen.

We vonden uiteindelijk 31 verschillende soorten bladmineerders op 11 verschillende soorten bomen of struiken. Bovendien vonden we een zakje van een Coleophor op Braam: *Coleophora potentillae*. Deze was in 1993 (Kuchlein, De Kleine Vlinders) nog niet van Friesland bekend. Vermoedelijk is hier ook nog niet intensief naar het zakje gezocht. In 1999 zijn wel eens vraatsporen gevonden op een Braam op de Duurswouderheide (Sinnema).

Een bijzondere waarneming was de mijn van *Phyllocnistis xenia* op Grauwe Abeel. J.Kuchlein (1993) meldt dat de verspreiding van deze micro vooral langs de kust is. Tegenwoordig komt *P.xenia* ook meer in het binnenland voor. Fredy de Flinterwille Vlinderwerkgroep Friesland maart 2003

Wilde uit Groningen vertelde dat *P.xenia* ook al is gevonden in Almere, Gaasterland, Middelstum en Stedum. Phyllocnistis maakt een soort slakkespoormijn. De mijn glanst enigszins op het blad als een slijmspoor van een slak. Als men het blad tegen het licht houdt, is de mijn niet goed te zien.

Een geheel andere mijn op Populier is *Stigmella assimilella*, die we tijdens de excursie ook op de Grauwe Abeel aantreffen. De afbeelding hiernaast is overgenomen uit het boek “The Nepticulidae and Opostegidae (Lepidoptera) of North West Europe” van R.Johansson, E.S.Nielsen,

E.J.van Nieukerken en B.Gustafsson (1990).

Tenslotte zagen we nog een bladroller vliegen; vermoedelijk een *Acleris*. Koud maar tevreden zijn we om ongeveer 16.00 u. naar huis gegaan.

Determinatiedag 4 januari in Hemrik Siep Sinnema

Voor de tweede maal in het bestaan van de Vlinderwerkgroep Friesland werd een determinatiedag gehouden en wel op 4 januari 2003 in Hemrik. Vanaf elf uur 's ochtends arriveerden elf leden van onze werkgroep, ruim voorzien van moeilijk of nog niet te determineren vlinders en dia's, maar ook met heerlijke koeken en bonbons! Na de noodzakelijke koffie werd enthousiast begonnen met het samen uitzoeken van moeilijke beesten; hierbij werd dankbaar gebruik gemaakt van elkaars kennis, van een grote hoeveelheid aanwezige boeken en van onze nieuw aangeschafte binoculair en digitale camera (hierover elders in deze Flinterwille meer). Uiteraard had Jannie weer gezorgd voor de traditionele soep met broodjes tussen de middag. Leo Bot heeft zo'n beetje de hele dag achter de microscoop doorgebracht om onbekende micro's te determineren. Het nut van onze nieuwe apparatuur werd daarbij al snel bewezen: een van de micro's, waarschijnlijk *Mompha nodicolella*, gaf grote problemen bij het determineren. Met behulp van het binoculair en digitale camera werden foto's genomen en direct via e-mail gestuurd naar de micro-deskundige Joop Kuchlein in Wageningen. Binnen een kwartier was er via e-mail bericht terug met suggesties betreffende de naam van het bestje. Belangrijkste advies van de heer Kuchlein in dit geval: maak een genitaalpreparaat van deze micro om zeker te zijn van de determinatie. Deze dag was ook een goede gelegenheid om elkaars boeken in te kijken om na te gaan of het de moeite waard is om bepaalde boekwerken aan te schaffen. We hebben het idee dat deze dag opnieuw aan zijn doel heeft beantwoord en we zullen volgend jaar ongetwijfeld opnieuw een determinatiedag organiseren.